

חלוקת מכסות 2013 הכרעת בג"צ

מאתר תנועת המושבים

הרכב של שלושה שופטים, בראשות השופט ג'אברין, דן בעתירת תנועת המושבים נגד החלטת ועדת המכסות ושר החקלאות לחלק את תוספת המכסות לשנת 2013 למשקים המייצרים מעל 700 אלף ליטר, וזאת בהתאם למתווה לוקר. בג"צ החליט שלא להתערב בחלוקת תוספת המכסות לשנת 2013 כפי שבוצעה, אך הותיר את העתירה תלויה ועומדת תוך התחייבות של משרד החקלאות להגיש לכנסת טיוטת תקנות בנושא הרלוונטי עם תחילת מושב החורף של הכנסת באוקטובר השנה. העתירה הוגשה על ידי תנועת המושבים בחודש פברואר 2013 באמצעות משרד עורכי הדין נשיין ברנדס ושות'. העותרים טענו כי 20 מיליון הליטרים, המהווים תוספת מכסה לשנת 2013, חולקו באופן הפוגע במשקים המשפחתיים הקטנים (משקים המייצרים פחות מ-700 אלף ליטרים).

תוספת המכסה חולקה, בתחילת השנה, למשקים המשפחתיים הגדולים ולמשקים השיתופיים, בהתאם לאמור במתווה לוקר אשר אושר בממשלה, במועצת החלב ובהתאחדות מגדלי הבקר. במסגרת מתווה לוקר עובר ענף הרפת רפורמה שמטרתה להגדיל ולייעל את המשקים המשפחתיים הקטנים שמתחת ל-700 אלף ליטר וזאת במטרה להפחית את עלות ייצור החלב הגולמי ובסופו של תהליך, את המחיר הסופי לצרכן. במסגרת המתווה, מכסות של רפתנים קטנים הפורשים מהענף יועברו לרפתנים משפחתיים קטנים אחרים, בעלות של 20 אגורות לליטר, כאשר היצרנים הפורשים זוכים למענקי פרישה מהמדינה (המדינה תקצבה למהלך זה 200 מיליון ₪). שר החקלאות וועדת המכסות יוצגו בהליך זה על ידי פרקליטות המדינה באמצעות עו"ד מיכל פרידלנדר. ■

הכנסת אישרה הורדת מחיר המטרה

שרי רוט, אתר בחדרי חרדים 31.7.2013

מליאת הכנסת אישרה בקריאה שנייה ושלישית את הצעת חוק תכנון משק החלב שהגישה הממשלה. ההצעה נדונה בוועדת הכלכלה, בראשות ח"כ אבישי ברוורמן (העבודה). לפי החוק שאושר, ייקבע כי שר החקלאות ופיתוח הכפר ושר האוצר יהיו רשאים, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, לקבוע בתקנות לגבי תקופת המעבר (עד תום שמונה שנים מיום תחילת החוק), הוראות בעניין עדכון מחיר המטרה (המחיר שמחלבות משלמות ליצרנים בעבור ליטר חלב גולמי). התיקון לחוק תכנון משק החלב, נועד להביא להפחתת מחיר המטרה ומחיר מוצרי החלב לצרכנים. נציגת משרד החקלאות, ד"ר תניב רופא, הסבירה בדיון הוועדה, כי התיקון הוא חלק מהמתווה שגיבש מנכ"ל משרד ראש הממשלה, הראל לוקר, עם הרפתנים, בשיתוף משרד החקלאות באוקטובר 2012. היא הסבירה כי המתווה כולל תכנית התייעלות של משק החלב, בין השנים 2012-2016. רופא הסבירה כי מחיר המטרה של החלב הגולמי לרפתנים נקבע בתהליך מורכב הכולל סקר עלויות ייצור, שנעשה אחת לשנתיים. היא הסבירה, כי כחלק ממתווה לוקר נקבע כי הסקר של שנת 2015 יבוטל, תתבצע התייעלות של 2% בשנה ובנוסף לכך, בכל שנה ירד מחיר המטרה בעוד 1.7 אגורות. היא הוסיפה כי במסגרת התכנית הוסכם על מענקי פרישה לרפתנים מרפתות קטנות, במהלך שתוקצב ב-200 מיליון שקל. לדבריה, פרישה של רפתנים קטנים תאפשר להעביר את המכסות שלהם לרפתנים בינוניים, על מנת שאלה יוכלו להגדיל את הרפתות כפיצוי על הורדת מחיר המטרה. **דביר גואטה**, רפתן ממושב בן זכאי, אמר כי הוא נחשב למשק יעיל לפי משרד החקלאות, שמייצר כ-700 אלף ליטר בשנה, ועם זאת הוא עומד בפני קריסה. הוא הסביר כי כל הפחתה של אגורה במחיר המטרה היא פגיעה של 3% בשכר הרפתן. "שכר העבודה הוא במוצק 35 אגורות לליטר, וברפת יעילה משמעותו 12 אלף שקל בחודש גם לרפתן וגם לעובד נוסף, וכל זה ברוטו ולא כולל מסים, חופשות, שעות נוספות, הפרשות לפנסיה ועוד. עוד טען גואטה כי הצעד לא יביא להפחתת מחיר לצרכן, ותהיה שהבעיה היא לא ברפתן, מדוע פוגעים דווקא בו. אביו של דביר, **עמוס גואטה**, אמר עוד, כי מתווה לוקר התקבל בהחלטה חפוזה ויביא להרס ענף החלב. **ח"כ דוד צור** (התנועה), אמר כי אם המחיר לצרכן לא ירד בעקבות הצעד הזה, אז מישו יעשה קופה על חשבון הרפתנים. **עו"ד אפרת אביאני** ממשרד החקלאות ציינה כי מחיר המטרה מתפרסם וכבר עכשיו ראינו כי כאשר ירד מחיר המטרה תנובה ויתרה על כוונתה להעלות מחירים. רופא הוסיפה כי הפחתת מחיר המטרה מאפשרת להוריד את מחירי המוצרים המפוקחים. **ח"כ אורי מקלב** (יהדות התורה), הצטרף לדעת הרפתנים ואמר כי הממשלה מורידה עוד ועוד את המחיר ובסוף תגרום לחיסול הענף. לדבריו, הממשלה קיבלה את ההחלטה בנושא בצורה חפוזה, ערב בחירות. הוא הוסיף כי אין הצדקה להוריד את מחיר המטרה, באופן שישפיע על מוצרי פרימיום ומוצרי בסיסיים באותה צורה. רופא ציינה כי היא עומדת בראש ועדת מעקב שנועדה לפקח על השינויים ולוודא שלא תהייה קריסה של הענף. בתום הדיון אישרה הוועדה את ההצעה. היו"ר ברוורמן אמר כי הוא מודע לכך שהמפתח להורדת מחירי מוצרי החלב לא נמצא בתיקון הנוכחי, אלא בטיפול ביצרנים ובמשווקים. עם זאת הוא הורה למשרד החקלאות לבצע מעקב הדוק אחר המציאות בשטח, ולעשות הכול כדי למנוע התרסקות של ענף החלב. 24 ח"כים תמכו בחוק וח"כ אחד התנגד. ■

14 משק הבקר והחלב 365 ■ אוגוסט 2013

